

Vanhempi esimerkkinä

Nuori tarvitsee aikuisen suojelua, vaikka hän muuta väittäisi. Vanhemmilla on suuri vaikutus nuorten käyttäytymiseen liikenteessä, ja nuoret kuuntelevat vanhempiansa – vaikka se ei aina vaikuttaisikaan siltä. Nuoret kyllä huomaavat, kun vanhempi osoittaa välittävänsä. Riskikäyttäytymiseen on puututtava ajoissa, ettei siitä tule pysyvää.

Nuoret ovat hyvin tietoisia vanhempiansa ajotyylisiä ja -nopeudesta. Tutkimusten mukaan nuoret saattavat esimerkiksi oppia riskihakuista liikennekäyttäytymistä vanhemmiltaan. Vanhempien käyttäytyminen merkitsee enemmän kuin sanat. Tämä pätee myös turvavarusteiden käytössä.

Mitä voin tehdä vanhempana?

Kannusta nuorta tekemään *omat* turvalliset valintansa liikenteessä.

- Ole hyvä roolimalli.
- Keskustele hyvästä liikennekäyttäytymisestä.
- Tee selkeitä sopimuksia.
- Seuraa, että sopimuksia noudatetaan.

Keskustelu kannattaa; mutta sopimukset painavat vielä enemmän. Neljä tärkeää asiaa, joista voi tehdä sopimuksen nuoren kanssa ovat:

1. Jos otat, et aja.
2. Et koskaan lähde humalaisen kuljettajan tai viritetyn mopon kyytiin.
3. Mopoilla ja pyöräillä kypäräsi on aina päässä ja kunnolla kiinnitettynä.
4. Käytät aina turvavyötä.

se7ska- luokkalainen

liikenteessä

Vanhemman vastuu?

Nuoren aloittaessa yläkoulun vanhempia saattaa huolestuttaa moni asia: tupakointi ja muiden päihteiden käyttö, seurustelu, netin käyttö ja koulukiusaaminen. Liikenneturvallisuus ei välttämättä vastaavasti herätä huolta, vaikka nuori lähestyy ikää, jolloin liikenneonnettomuudet ovat yksi eniten tapa-turmia aiheuttavista asioista. Anna nuorellesi hyvät valmiudet pärjätä liikenteessä!

Yläkoulu-ikäinen

Yläkoulua aloittava on jo oppinut paljon, mutta häneltä puuttuu vielä kokemuksia. 13–18-vuotiaiden aivot eivät ole vielä kokonaan kehittyneet. Viimeisenä kehitty etuotsalohko, jossa aivojen ”ohjauskeskus” sijaitsee. Impulssien ja tunteiden säätely on vasta kehittymässä ja nuori voi ottaa turhia riskejä. Hän ei myöskään välttämättä osaa ajatella, mitä seurauksia omista teoista voi olla.

Yläkouluun mennessä monen koulumatka ja kulkutapa muuttuvat. Nuori etsii rajojaan ja se näkyy myös liikkumisessa tai suhtautumisessa turvallisuuteen. Esimerkiksi pyöräilykypärän käyttö usein lopetetaan pariaksi vuodeksi. Seiskaluokkalaisilla alkaa olla kavereita tai vanhempia sisarusia, joilla on mopo tai omasta moposta haaveillaan.

Itsenäinen liikkuminen

Pyöräilykypärän käyttö on laissa säädetty. Kypärä ehkäisee tehokkaasti pään vammoja. Keskustelua voi virittää esimerkiksi kysymällä nuorelta, onko hän miettinyt, miltä tuntuisi elää loppuelämänsä kykenemättä liikkumaan? Kun ymmärtää nuoren syitä olla käyttämättä kypärää, voi myös löytää keinon saada nuori käyttämään kypärää. Usein nuoret vetoavat esimerkiksi ulkonäköön, mutta pyöräilykypäriä on nykyään monenlaisia ja hyvinkin trendikkäitä. Mieluisan kypärän hankkimiseen kannattaakin nähdä vaivaa.

Jos nuori kulkee mopon matkustajana, huolehdi että hänellä on oikein kiinnitetty ja sopivan kokoinen kypärä. Muistuta, että vain päihteettömän ja vastuullisen kuljettajan kyytiin saa lähteä. Mopolla ei ole tarkoitus kulkea yhtä vauhdikkaasti kuin moottoripyörällä. Mopon virittäminen lisää onnettomuus-riskiä. Kuljettajan nuori ikä, vähäinen koulutus ja ajokokemus vaikuttavat siihen, että liikenteessä ennakoimisen taidot eivät vielä ole kehittyneet. Mopon pitää myös olla rekisteröity kyyditykseen sopivaksi. Mopoilun turvallisuus kannattaa ottaa tosissaan, sillä kulkupelinä se häviää liikenteessä aina isommalleen.

Kannusta nuorta liikkumaan omin jaloin. Kävely ja pyöräily tuovat tarpeellista hyötyliikuntaa.

Mopoiän lähestyessä on sopiva aika keskustella turvallisuudesta mopoilusta.